

16.6.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö

Kymenlaakson keskussairaalan vastine valtioneuvoston asetusluonnokseen erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (STM/ 1605/2017) koskien kardiologiaa

Asetusluonnos (6§, kohta 15, sivu 4): Vaativat transkatetriset kardiologiset toimenpiteet sisältäen aortan tekoläpän asennukset katetriteitse edellyttäen, että niitä tekevässä sairaalassa on avosydänkirurginen valmius.

Asetusluonnos tässä muodossa rajaa keskussairaaloiden kardiologista transkatetrista toimintaa ja on kardiologian kehityksen este.

Jo nyt keskussairaaloissa tehdään merkittävän kustannustehokkaasti vaativia toimenpiteitä, joiden hoitotulokset eivät eroa yliopistosairaaloiden tuloksista.

Ehdotetaan, että lauseke muutetaan siten, että siitä **poistetaan ”sairaalan avosydänkirurginen valmius”**. Lausekkeeseen voidaan lisätä ”Vaativat transkatetriset toimenpiteet tehdään tarvittaessa yhteistyössä alueen yliopistosairaalan kanssa”.

Tämä on käytäntö tällä hetkellä eikä sen toteutuksessa ole ollut ongelmia. Historia on osoittanut, että mahdollisimman vapaa työskentelytapa nopeuttaa järkevien, uusien toimenpiteiden ja toimenpidikäytäntöjen toteuttamista ja osoittaa selkeästi, että keinotekoisia toimenpiderajoituksia pitää välttää. Vastoin ennakkoluuloja turhaan säädelty toimenpideympäristö ei ole koskaan lisännyt potilasturvallisuutta tai vähentänyt hoitokustannuksia.

Ohessa on liitteenä Kymenlaakson keskussairaalan kardiologien vastaus Suomen Kardiologiselle seuralla, jolta STM on myös pyytänyt lausuntoa.

Kotka 16.6.2017

Jaana Yrjölä
Ylilääkäri
Sydänyksikkö
Kymenlaakson keskussairaala

Mika Huuskonen
Sisätautien ylilääkäri
Medisiinisten erikoisalojen ylilääkäri
Kymenlaakson keskussairaala

CAREA – KYMENLAAKSON SAIRAANHOITO- JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ

□ Kuntayhtymän johto
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5909 | □ Kymenlaakson keskussairaala
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5514 | □ Kymenlaakson psykiatrinen sairaala
Sairaalankuja 3 D
45750 Sairalamäki
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 2708 | □ Sosiaalipalvelut
Kehitysvammaisten erityishuolto
Pohjankorventie 19
45740 Kuusankoski
Puh. 020 615 9000
Fax 020 615 9054 |
|---|--|--|--|

Kymenlaakson keskussairaalan Sydänyksikön vastine STM:n asetusluonnokseen erikoissairaanhoidon työnjaosta ja tehtävien keskittämisestä

Valtioneuvoston asetusluonnoksessa todetaan kardiologisten hoitojen osalta (5.5.2017) seuraavasti:

6§ Viiteen yliopistolliseen sairaalaan tai vastaavaan yksikköön alueellisesti keskitettävä erikoissairaanhoido

"Vaativat transkatetriset kardiologiset toimenpiteet sisältäen aortan tekoläpän asennukset katetriteitse edellyttäen, että niitä tekevässä sairaalassa on avosydänkirurginen valmius"

Vaativilla transkatetrisillä kardiologisilla toimenpiteillä tarkoitetaan esim. sepelvaltimon päänrunon pallolaajennusta, sepelvaltimoiden porausta ja kroonisten täydellisten tukosten avausta.

Sepelvaltimotautisairastuvuus Kymenlaaksossa on merkittävä ja kaikkia yllämainittuja toimenpiteitä tehdään Kymenlaakson keskussairaalassa. Jo pelkästään hoidon saatavuuden ja laadun sekä kustannusten vuoksi potilaiden lähettäminen muihin sairaaloihin ei ole järkevää. On huomioitava myös merkittävä kustannuslisä, joka aiheutuu vakavasti sairaiden potilaiden siirtokuljetuksista.

Virka-aikana hoidetaan kaikki sekä elektiiviset että akuutit sepelvaltimotautipotilaat. Ainoastaan päivystysaikaiset ST-nousu infarktut hoidetaan sopimuksen mukaisesti HYKS:ssa. Huolimatta siitä, että 24/7 päivystystä ei ole, virka-ajan laadukkaalla ja monipuolisella toiminnalla on pystytty takaamaan vaativien pallolaajennustoimenpiteiden korkea laatu. Sydänpotilaiden jatkohoito ja ohjaus on paikallisen tuntemuksen vuoksi pystytty hyvin järjestämään. Tämä on mielestämme asiakaslähtöistä hoitoa ja pitkässä juoksussa lisää potilaiden motivaatiota sitoutua hoitoihin. Tällä tavalla vähennetään sairastavuutta ja lisätään positiivisesti kustannusvaikutuksia paikallisella tasolla.

CAREA – KYMENLAAKSON SAIRAANHOITO- JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ

□ **Kuntayhtymän johto**
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5909

Y-tunnus 0725901-5

□ **Kymenlaakson keskussairaala**
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5514

kirjaamo@carea.fi

□ **Kymenlaakson psykiatrinen sairaala**
Sairaalankuja 3 D
45750 Sairaalamäki
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 2708

www.carea.fi

□ **Sosiaalipalvelut**
Kehitysvammaisten erityishuolto
Pohjankorventie 19
45740 Kuusankoski
Puh. 020 615 9000
Fax 020 615 9054

Transkatetrisiä aorttaläppäasennuksia (TAVI) tehdään potilaille, jotka eivät sovellu avosydänkirurgiaan korkean leikkausriskin vuoksi tai kieltäytyvät leikkauksesta. Suomen keskussairaaloissa on tehty 5/17 mennessä noin 100 TAVI-toimenpidettä. Keskussairaaloiden 30 vrk:n kuolleisuus on noin 1%, joka vastaa erinomaista kansainvälistä tasoa. Perustuen kansainvälisiin selvityksiin TAVI-toimenpide voidaan tehdä keskussairaالاتasoissa toimenpideympäristössä varjoainekuvaussalissa. Kustannussäästöt ovat noin 30% verrattuna YO-sairaalaan ostettuun toimenpiteeseen. Asetusluonnoksessa mainittu avosydänkirurginen valmius TAVI-toimenpidettä varten ei perustu tieteelliseen näyttöön ja lisää selkeästi kustannuksia, kun pidetään leikkaustiimi varalla.

Keskussairaaloiden rajaaminen TAVI-toimenpiteiden ulkopuolelle asetuksella johtaa siihen, että potilaiden hoidon saatavuus huononee ja kustannukset kasvavat. Hoitotulokset TAVI-toimenpiteestä keskussairaaloissa ovat samaa luokkaa kuin yliopistosairaaloissa.

**Edellä mainittuihin tosiasioihin perustuen ehdotamme, että
asetusluonnoksesta poistetaan koskien vaativia kardiologisia toimenpiteitä
kohta ...”niitä tekevissä sairaaloissa on avokirurginen valmius”.**

Kymenlaakson keskussairaalassa ei tällä hetkellä tehdä TAVI-toimenpiteitä, mutta viitaten edellä olevaan transkatetrusten toimenpiteiden nopeaan kehittymiseen ja kustannushyötyyn lähivuosina TAVI-toimenpiteiden aloitus on mahdollista eikä asetuksen/lain perusteella pidä estää kardiologian kehittymistä myös keskussairaالاتasolla.

Lopuksi

Kardiologiset toimenpiteet kehittyvät ja niiden tarve on jo nyt lisääntynyt nopeasti samalla kun avosydänkirurgian tarve on vähentynyt. Välineiden kehittymisen myötä toimenpiteet ovat muuttuneet turvallisimmiksi, vähemmän henkilökuntaa vaativiksi ja ovat helposti tavallisessa varjoainekuvaussalissa toteutettavissa. Suurin osa näistä transkatetriseistä toimenpiteistä voidaan tehdä potilasturvallisuutta heikentämättä keskussairaالاتasolla osaavan henkilökunnan toimesta. Tämän tyyppisen toiminnan tukeminen on kustannusvaikutuksiltaan järkevää.

Mitään yksittäistä kardiologista toimenpidettä ei pidä kirjata asetukseen/lakiin, koska näiden sisällön muuttaminen on vaivalloista ja hidastaisi selkeästi kardiologian kehittymistä Suomessa.

CAREA – KYMENLAAKSON SAIRAANHOITO- JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ

□ Kuntayhtymän johto
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5909 | □ Kymenlaakson keskussairaala
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5514 | □ Kymenlaakson psykiatrinen sairaala
Sairaalankuja 3 D
45750 Sairaalamäki
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 2708 | □ Sosiaalipalvelut
Kehitysvammaisten erityishuolto
Pohjankorventie 19
45740 Kuusankoski
Puh. 020 615 9000
Fax 020 615 9054 |
|---|--|---|--|

Suomessa keskussairaالاتasolla tehdään laadukasta, kustannushyödyllistä kardiologiaa, jota ei pidä romuttaa lyhytnäköisten, perusteettomien keskittämispäätösten vuoksi. Keskittämisen seurauksena Suomen kansalaiset joutuvat hyvin eriarvoiseen asemaan kardiologisten hoitojen saatavuudessa ja on vaarana, että palaamme aikaan, jolloin ambulanssikuljetusten aiheuttamat kustannukset ovat suurempia kuin kardiologisten toimenpiteiden/hoitojen kustannukset.

Jos tehdään huonoja keskittämispäätöksiä, joilla rajoitetaan keskussairaaloitten kardiologista toimintaa/kehittämistä SOTE:n antamalla valtuutuksella, kardiologien siirtyminen yksityispuolelle on enemmän kuin todennäköistä. Kardiologien koulutuksen taso huononee, koska kokeneita keskussairaalakouluttajia ei enää ole.

Valinnanvapauden myötä jo nyt kansalaiset tekevät omia valintojaan riippumatta sairaanhoitopiirein rajoista. Keskittämisen seurauksena ERVA-alueitten sisällä rajoitetaan keskussairaaloitten kilpailuasemaa verrattuna yliopistosairaaloihin. Samalla annetaan merkittävä kilpailuetu julkisten sairaaloitten ulkopuolisille toimijoille. Verorahoilla maksettavat kustannukset lisääntyvät.

KOKS:n kardiologian yhteistyö HYKS:n kardiologian ja thx-kirurgian kanssa on ollut vuosia erinomaista. Työnjako on ollut selkeää. Keinotekoisia keskittämispäätöksiä ei tule tehdä, koska sillä on negatiivisia vaikutuksia kardiologian kehittymiseen ainakin keskussairaالاتasolla.

Kotka 24.5.2017

Jaana Yrjölä
Ylilääkäri
Sydänyksikkö
Kymenlaakson keskussairaala

Mika Huuskonen
Sisätautien ylilääkäri
Medisiinisten erikoisalojen ylilääkäri
Kymenlaakson keskussairaala

Lähetetty: Suomen Kardiologinen seura

CAREA – KYMENLAAKSON SAIRAANHOITO- JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ

□ Kuntayhtymän johto
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5909

Y-tunnus 0725901-5 | □ Kymenlaakson keskussairaala
Kotkantie 41
48210 Kotka
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 5514

kirjaamo@carea.fi | □ Kymenlaakson psykiatrinen sairaala
Sairaalankuja 3 D
45750 Sairaalamäki
Puh. 05 220 51
Fax 05 220 2708

www.carea.fi | □ Sosiaalipalvelut
Kehitysvammaisten erityishuolto
Pohjankorventie 19
45740 Kuusankoski
Puh. 020 615 9000
Fax 020 615 9054 |
|---|---|---|--|

